

1. Povej mestne vrednosti števk:

Primer: 783,1204 = 7 S 8 D 3 E 1 d 2 s 0 t 4 dt

ni potrebno zapisati

Vaja:

9,6073; 2354,8; 47,008; 759,034;

2. seštevanje decimalnih števil (pisno)

➤ **pravilo:** enice podpišemo pod enice, desetice pod desetice, desetine pod desetine,...
»decimalna vejica je pod vejico«

- zapomni si, da število brez decimalne vejice lahko zapišemo z decimalno vejico npr.
740 = 740,000000....

a) $9,6 + 8,42 =$ _____ b) $75,9 + 5,37 =$ _____

c) $740 + 24,69 =$ _____ d) $39,6 + 9,23 + 79,4 =$ _____

3. Odštevanje (pisno)

»decimalno vejico pišemo pod decimalno vejico in pazimo na pravilen podpis števil«

a) $76,21 - 34,7 =$ _____ b) $895,5 - 98,92 =$ _____

c) $88,7 - 72,69 =$ _____ d) $200 - 8,56 =$ _____

4. Množenje s potencami števila 10 (računamo na pamet)

»Decimalno vejico premaknemo za toliko mest v desno, kolikor ničl ima potenca števila 10.«

$86,752 \cdot 100 =$ _____ $723,6 \cdot 10 =$ _____

$65,2 \cdot 100 =$ _____ $8,62 \cdot 1000 =$ _____

$0,0136 \cdot 10^4 =$ _____ $57,5 \cdot 10^6 =$ _____

5. Deljenje s potencami števila 10 (računamo na pamet)

»Decimalno vejico premaknemo za toliko mest v levo, kolikor ničl ima potenca števila 10.«

$865,8 : 10 =$ _____

$2162,4 : 1000 =$ _____

$32,4 : 1000 =$ _____

$0,4 : 100 =$ _____

$87,26 : 10^3 =$ _____

$0,71 : 10^3 =$ _____

6. Množenje decimalnih števil (na pamet)

Primer: $0,009 \cdot 0,04 =$

1. Izračunamo $9 \cdot 4 = 36$;

2. prvi faktor 0,009 ima **3 decimalke** in drugi faktor 0,04 ima **2 decimalke**, skupaj **5 decimalk**

3. **rezultat** mora vsebovati število 36 in imeti 5 decimalk **0,00036**

$0,7 \cdot 0,3 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 0,5 \cdot 0,08 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 0,8 \cdot 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$0,2 \cdot 0,006 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 7 \cdot 0,02 = \underline{\hspace{2cm}} \quad 0,5 \cdot 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

7. Množenje decimalnih števil (računamo pisno)

»Najprej si pripravimo račun za pisno množenje in množimo, kot da vejice ni. Nato v rezultatu določimo število decimalk (število decimalk prvega in drugega faktorja skupaj).«

a) $32,6 \cdot 0,8 = \underline{\hspace{2cm}}$ b) $1,7 \cdot 2,06 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $0,27 \cdot 0,8 = \underline{\hspace{2cm}}$ d) $298 \cdot 1,2 = \underline{\hspace{2cm}}$

8. Deljenje decimalnih števil

» Delimo kot naravna števila, pazimo na pravilno postavitev decimalne vejice – ko pri računanju podpišemo desetino, v rezultatu zapišemo decimalno vejico »

D E ,d
 $57,8 : 4 = 14,45$
17
18
20

$287 = 287,000\dots$

Vaja: a) $234,7 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$ b) $6,7 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$ c) $287 : 20 = \underline{\hspace{2cm}}$

➤ Delitelj ne sme imeti decimalne vejice, zato »vejico pri obeh členih prestavimo«.

$\cdot 10 \quad \cdot 10$

✓ $6,87 : 0,3 \iff 68,7 : 3 = 22,9$

✓ $0,5 : 0,008 \iff 500 : 8 = 62,5$ $0,5 = 0,500$

d) $36,64 : 0,02 = \underline{\hspace{2cm}}$ e) $375,4 : 0,8 = \underline{\hspace{2cm}}$ f) $4,32 : 0,012 = \underline{\hspace{2cm}}$

Računanje na pamet in posebni primeri

a) $7,2 : 0,9 = 72 : 9 = 8$

b) $4,8 : 0,06 = 480 : 6 = 80$

c) $0 : 6 = 0$

d) $87 : 0 =$ ne moremo deliti s številom 0

e) $2 : 5 = 0,4$

f) $2 : 0,5 = 20 : 5 = 4$ (premik vejice pri obeh členih za eno mesto) $2 = 2,0$

g) množenje $12,65 \cdot 0,1 = 1,265$ (pri množenju s številom 1 se številke rezultata ne spremenijo, rezultat pa mora imeti tri decimalke)

$23,8 \cdot 0,01 \cdot 0,1 = 0,0238$ » rezultat mora imeti 4 decimalke«, množenje je s številom 1

1. Izračunaj:

a) $9,6 + 8,73 =$ _____ b) $39,6 + 9,23 + 729,4 =$ _____

c) $75,9 + 9,47 =$ _____ d) $280 + 25,69 =$ _____

e) $76,31 - 8,7 =$ _____ f) $895,45 - 97,9 =$ _____

g) $8768,754 - 82,6549 =$ _____ h) $2000 - 298,56 =$ _____

2. Izračunaj (na pamet)

a) $385,758 \cdot 1000 =$ _____ b) $229,15 \cdot 10 =$ _____

c) $63,2 \cdot 100 =$ _____ d) $8,4 \cdot 10000 =$ _____

e) $0,0256 \cdot 10^4 =$ _____ f) $83,5 \cdot 10^6 =$ _____

. Deljenje s potencami števila 10 (računamo na pamet)

$864,8 : 10 =$ _____ $8152,4 : 1000 =$ _____

$31,4 : 100 =$ _____ $0,34 : 100 =$ _____

$57,26 : 10^3 =$ _____ $0,453 : 10^3 =$ _____

5. Množenje decimalnih števil (na pamet)

$0,04 \cdot 0,6 =$ _____ $0,5 \cdot 0,9 =$ _____ $0,7 \cdot 4 =$ _____

$0,3 \cdot 0,004 =$ _____ $5 \cdot 0,09 =$ _____ $0,5 \cdot 6 =$ _____

6) Množenje decimalnih števil (računamo pisno)

a) $2,6 \cdot 6,8 =$ _____ b) $0,037 \cdot 0,087 =$ _____

c) $1,297 \cdot 2,3 =$ _____ d) $297 \cdot 1,3 =$ _____

7. Deljenje decimalnih števil

a) $137,4 : 6 =$ _____ b) $6,07 : 4 =$ _____ c) $387 : 30 =$ _____

d) $16,64 : 0,08 =$ _____ e) $85,4 : 0,05 =$ _____ f) $4,32 : 0,009 =$ _____

